

zijn schoolteam) voldoende speelruimte hebben om het materiaal aan te vullen (bijv. door tekstboeken - Meulenhof-serie -) en het curriculum framework in te vullen. Zo kan de leergang units bevatten, waarbinnen de leraar zelf volgorde en ev. keuze van teksten bepaalt. Door het behandelen van de verschillende units worden toch de doelstellingen van de leergang bereikt.

5 I.E.A. Literature. Final report bij Alan Purves - Revised July, 1971

In: I.E.A. Mother tongue tests. November 1969.

Uitgebreide literatuurlijst verkrijgbaar bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen te Den Haag.

WAAR MOETEN WE BEGINNEN?

Boeken op de kleuterschool

C. van Reenen

In 1961 werd door de Stichting Speurwerk betreffende het Boek een onderzoek ingesteld naar de koop-, lees- en studiegewoonten van volwassenen en jeugd. Het rapport, onder de titel 'Mensen en Boeken' gepubliceerd, gaf bepaalde aanknopingspunten voor hen, die met jeugd en boeken te maken hadden. Zo kwam o.a. naar voren, dat de volwassenen, die in hun jeugd gelezen hadden, ook op latere leeftijd het boek trouw bleven. En juist omdat het boek op de scholen van lager- en middelbaar onderwijs een steeds grotere rol gaat spelen, besloot de Rotterdamse Schoolcommissie voor het Jeugdboek een poging te doen om zelfs de kleuters al in contact te brengen met het boek. Deze Schoolcommissie voor het Jeugdboek, samengesteld uit mensen van de scholenbonden, de boekhandel en de bibliotheek, staat onder voorzitterschap van iemand van de onderwijsinspectie en heeft daardoor het voordeel, dat men wat makkelijker toegang krijgt tot de scholen. Verder werkt zij met een gemeentesubsidie en jaarlijkse bijdragen van de andere partners, zodat men inderdaad bepaalde activiteiten kan ontwikkelen. Vooral de tijd van de kinderboekenweek wordt benut. Op vele plaatsen in de stad zijn tentoonstellingen van boeken op allerlei gebied en leeshoeken geven de jeugd gelegenheid, al is het maar één week per jaar, boeken te bekijken en te lezen, zonder dat ze er iets voor hoeven te betalen. Maar kleuters zijn afhankelijk van hun ouders en van 'het schooltje', zoals men de kleuterschool nog dikwijls pleegt te noemen en daarom moet men het boek bij hen brengen, i.p.v. dat zij er op uit gaan.

Was het een jaar of tien, twaalf geleden misschien nog niet zo gemakkelijk om een aardige collectie Nederlandse kleuterboeken samen te stellen, daarin is een grote verandering gekomen. Uitgevers als Lemniscaat en Kluwer zijn de waarden van het artistiek en psychologisch verantwoorde kinderboek duidelijk

gaan onderkennen en gaven een groot aantal bijzonder mooie boeken uit. Daarnaast verschenen bundels vertel- en voorleesstof en zo viel het de commissie niet moeilijk een collectie van ongeveer vijfenzeventig boeken samen te stellen, die op de kleuterscholen tentoongesteld konden worden. Die boeken, in doorzichtig plastic gekaft, blijven veertien dagen op school en mogen door de kinderen zowel als de ouders bekeken worden. Bovendien is er voor de ouders een gezellige folder aan toegevoegd, waarop de boeken met uitgever en prijs vermeld staan. Op deze manier kunnen de ouders, als zij eens iets voor hun kind willen kopen, terugvallen op de lijst. En een dergelijke lijst zegt je ook veel meer, als je de boeken zelf eerst hebt gezien. Aan het begin van het schooljaar kan men bij de secretaresse van de commissie opgeven in welke tijd men de tentoonstelling wil hebben en deze dus zo plannen, dat men er bijv. een ouderavond aan vast kan knopen, waarop over het lezen van de kleuter en het belang daarvan kan gesproken worden. Men kan daartoe een schrijver, of een jeugdbibliothecaresse uitnodigen en, mits men met zorg de spreker kiest, is dit een plezierige en instructieve avond. In een grote stad als Rotterdam reizen er zelfs twee tentoonstellingen de stad rond en tot nu toe is het een succes geweest. Reeds voor de derde maal werd de collectie vernieuwd en men schreef al weer in voor de volgende tentoonstelling.

Wat bereiken we hier nu mee?

In de eerste plaats komen de leidsters op school tot de ontdekking, dat er bijzonder veel mooie en zelfs 'leerzame' boeken voor de kleuters bestaan. En onder leerzaam is dan bijv. bedoeld Eric Carle's 'Rupsje Nooitgenoeg', uitgegeven bij Gottmer, dat op grappige manier laat zien, hoe een rups een vlin-der wordt, of 'Lionni's, Blauwtje en Geeltje', uitgegeven bij Kluwer, waarin iets verteld wordt over kleuren.

In de tweede plaats kunnen de leidsters de kinderen observeren bij het bekijken van boeken en ontdekken, welke boeken voor hen belangrijk zijn.

En in de derde plaats zien ook de ouders, wat er voor moois op boekengebieden voor hun kleuter is verschenen. En als men zelf iets ziet, dan raakt men gewoonlijk onder de bekoring van het mooie en bijzondere, dat er op dit gebied is verschenen en gaat men het verschil zien tussen goede en minder goede boeken.

De tentoonstelling loopt nu een jaar of vijf en ik kan mij voorstellen, dat men buiten Rotterdam ook eens zo'n ouderavond met kleuterboeken wil proberen. Als er een openbare leeszaal is in de plaats waar u woont, kunt u daar zeker aankloppen voor zoiets, en wilt u echt een uitgebreide tentoonstelling, stel u dan in verbinding met Bureau Boek en Jeugd der C.V., Bezuidenhoutseweg 231, Den Haag, tel. 070-835708/09, die u een kant-en-klare tentoonstelling kan bezorgen.

Het is zeker de moeite waard om een proef te nemen met Kleuters en Boeken en Ouders.